

Operatiivinen sopimus Turun kaupungin lasten kasvatuksen ja opetuksen pääprosessin suomenkielisten perusopetuspalvelujen tuottamisesta vuonna 2014

Sisällys

Sopimuksen tarkoitus ja osapuolet	3
Toimintaympäristö ja sen mahdolliset muutokset	3
Asiakkuudet ja palvelujen kysyntä.....	3
Toimintatapoja koskevat keskeiset pariaatteet ja niiden muutokset	4
Sopimuksen tarkoittaman toiminnan resursointi.....	4
Operatiivisen sopimuksen tavoitteet perusopetuksen tulosalueella	6

Sopimuksen tarkoitus ja osapuolet

Operatiivinen sopimus on kasvatus- ja opetuslautakunnan ja toimialan välinen sopimus perusopetuspalveluista. Operatiivinen sopimus sisältää tulosalueen keskeiset toiminnalliset tavoitteet, tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit, työvoiman käytön ja laatuavoitteet mittareineen. Lisäksi sovitaan siitä, miten uudistamisohjelman toimenpiteet toteutetaan tulosalueilla.

Toimintaympäristö ja sen mahdolliset muutokset

Taloudellinen toimintaympäristö ja sen asettamat haasteet.

Pitkään jatkunut oppilaiden määrän väheneminen on jonkin verran hidastunut.

Perusopetuksen oppilaista noin 10% on vieraskielisiä (maahanmuuttajataustaisia). Samoin noin 10% oppilasta tarvitsee säännöllisesti erityistä tukea opinnoissaan. Turun kaupungissa on erikoisluokkatoimintaa mm. kielissä, matematiikassa, liikunnassa, musiikissa ja kuvataiteessa.

Kouluverkossa ei tapahdu merkittäviä muutoksia vuoden 2013.

Asiakkuudet ja palvelujen kysyntä

Oppilasmäärät 20.9.

Kaupungin omat koulut	suomenkielinen opetus 2012	suomenkielinen opetus 2013	suomenkielinen opetus 2014
Esiopetus	103	66	66
Vuosiluokat 1-6	7 493	7 480	7 531
Vuosiluokat 7-10	4 024	3 962	4 013
Yhteensä	11 620	11 508	11 610

Lisäksi englanninkielisessä opetuksessa on yhteensä 183 oppilasta. Syksylle 2014 koulutulokkaita on 1 468.

Toimintatapoja koskevat keskeiset pariaatteet ja niiden muutokset

Perusopetuksen laatukriteerien käyttöönoton valmistelua jatketaan, valmistelua varten tulosalueella toimii erillinen työryhmä. Koulujen välisen yhdenvertaisuuden lisäämiseen kiinnitetään huomiota. Kavennetaan koulujen välisiä eroja ja tuetaan haasteellisessa toimintaympäristössä toimivia kouluja valtion erityisavustuksen myötä. Lisäksi on haettu erityisavustusta perusopetuksen opetusryhmien pientämiseen, päätös tulee maaliskuussa 2013.

Sopimuksen tarkoittaman toiminnan resursointi

	TA 2013	TA muutokset	TA 2013 muutoksineen	TP 2013 3.2.2014	POIKKEAMA	TA 2014 11.12.2014
Perusopetus						
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	9 284 536	0	9 284 536	10 373 802	-1 089 266	10 088 741
TOIMINTAMENOT						
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	118 011 542	-7 526 181	110 485 360	113 689 952	-3 204 591	113 813 111
TOIMINTAKATE	-108 727 006	7 526 181	-101 200 824	-103 316 150	2 115 326	-103 724 370

Henkilöstö

	Henkilöstötyövuodet	sairauspoissaolot
2012	1 337	2,9
2013	1 254	2,7
2014	1 200	2,7

Operatiivisen sopimuksen tavoitteet perusopetuksen tulosalueella

Strategisen sopimuksen kaupunginvaltuustoon nähden sitova tavoite			Tulosalueen keskeiset strategisen sopimuksen toimenpiteet		
2.1.1 Tarjotaan korkeatasoista kasvatusta ja opetusta, joka johtaa aktiiviseksi yhteiskunnan jäseneksi			<p>Tuetaan toiseen asteen koulutukseen siirtymistä riittävällä yksilöllisellä ohjauksella</p> <p>Valmistelussa ja päätöksenteossa lisätään vaikuttamisen mahdollisuuksia luomalla toimivat rakenteet osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi</p> <p>Perusopetuksessa suunnataan resursseja lähikouluperiaatteen mukaisesti ennaltaehkäisevään työhön ja oppilaan oikea-aikaiseen kasvun ja oppimisen tukeen</p> <p>Pedagogiikan kehittäminen työelämälähtöisemmäksi muun muassa toteuttamalla oppimisprojekteja työelämän kanssa peruskouluissa (luokka-aste 7-9), päivälukioissa ja ammatillisissa koulutuksissa</p>		
Tavoite	Kuvaus keinoista tavoitteen saavuttamiseksi	Mittari tavoitteen toteutumisen seurantaan	Tavoitetaso	Resurssitarve	Tavoitetta tukevat hankkeet
	<i>Vastuu- ja yhteistyötahot</i>				
Oppilaalla on mahdollisuus saada omien lähtökohtiensa ja valmiuksien mukaista opetusta ja tarvitsemansa yleisen, tehostetun ja erityisen tuen palvelut lähikoulustaan	<p>Kouluilla on riittävä osaaminen ja resurssit oppilaan tukemiseen kolmiportaisen tuen mallin mukaan, valmiudet eriyttämiseen ja joustavat järjestelyt käytössä</p> <p><i>Tulosaluejohtaja, rehtorit, opettajat</i></p>	Perusopetuksen laatu-kortit	Eriyttäminen ja kolmiportainen tuki toteutuu	<p>osa-aikainen erityisopetus väh. 0,07h /oppilas, tukiopetus 0,04 h/opp, lisäresurssi tehostetun ja erityisen tuen sekä vieraskielisten oppilaiden määrän mukaan</p>	<p>Kerhotoiminnan kehittäminen</p> <p>Liikkuva koulu</p> <p>Matikkamaa</p> <p>TVT-hankkeet</p>
Otetaan käyttöön perusopetuksen laatukriteerit	<p>Jatketaan perusopetuksen laatutyön kehittämistä</p> <p><i>Rehtorit</i></p>	Käyttöön oton toteutuminen	Käytössä elokuussa 2014		

<p>Kehitetään perusopetuksen ylänivelvaiheen toimintamalleja</p>	<p>Tuetaan toiselle asteelle siirtymistä yksilöllisesti</p> <p>Jatketaan uraohjaajan ja kahden lisäluokan toimintaa ja kehitetään toimintatapoja edelleen</p> <p><i>Tulosaluejohtaja, rehtorit, opettajat, oppilaanohjaajat</i></p>	<p>Laatukortit</p> <p>Toisen asteen koulutusta paikan saaneiden määrä</p>	<p>Kaikki perusopetuksen päättötodistuksen saaneet saavat jatko-opintopaikan.</p>	<p>Kahden lisäluokan ja nivelvaiheen uraohjaajan resurssi</p>	
<p>Oppilaskuntatoiminnan toimintamallin luominen</p>	<p>Oppilaskunnat laativat oman toimintamallin</p> <p><i>Rehtorit, oppilaskunnan ohjaajat ja osallisuuden ohjaavat opettajat</i></p>	<p>Laadintaprosessi</p>	<p>Toimintamalli toteutuu jokaisessa koulussa</p>		<p>Osallisuusverkosto</p>

Strategisen sopimuksen kaupunginvaltuustoon nähden sitova tavoite			Tulosalueen keskeiset strategisen sopimuksen toimenpiteet		
2.1.2 Uudistamisohjelma toteutuu päätösten mukaisesti			Perusopetuksen luokkakokojen kasvattaminen keskimäärin 1,5 oppilaalla Uudistamisohjelman mukaisten tilaratkaisujen toteuttaminen (Syvälahden koulun aloittaminen 2016, Lyseon lukion yhdistäminen Luostarivuoren lukioon 2016, Runosmäen ja Turun Lyseon koulun yhdistyminen ja Nunnavuoren kouluikiinteistöä luopuminen, Samppalinnan koulun hallinnollinen yhdistäminen Luostarivuoren kouluun 2016.)		
Tavoite	Kuvaus keinoista tavoitteen saavuttamiseksi <i>Vastuu- ja yhteistyötahot</i>	Mittari tavoitteen toteutumisen seurantaan	Tavoitetaso	Resurssitarve	Tavoitetta tukevat hankkeet
Koulun toiminnan suunnittelua joustavoitetaan ja toteutetaan kokonaisbudjetointi vuoden 2014 alusta	Rehtorien ja opettajien vastuutta toiminnan suunnittelussa lisätään <i>Rehtorit ja henkilöstö</i>	Talousarvioprosessi	Talousarvio toteutuu tavoitteen mukaisesti		
Perusopetuksen ryhmäkokoja ei kasvateta, koska rahat tähän löytyivät sivistystoimialan sisältä. (kasvatus- ja opetuslautakunta 22.1.2014) Säästöt kohdistuvat perusopetuksen muuhun toimintaan ja koulunkäyntiavustajiin.	19 avustajaa vähennetään syyslukukauden 2014 alusta Kuljetusmenoja vähennetään Opetuksen koordinointia ja aluetoimintaa supistetaan Oheispalvelukuluja supistetaan Ei-välttämätöntä toimintaa karsitaan Tilankäyttöä tehostetaan.		Lisäsäästö väh. 0,5 M €		

Strategisen sopimuksen kaupunginhallitukseen nähden sitova tavoite			Tulosalueen keskeiset strategisen sopimuksen toimenpiteet		
2.2.1 Kasvatus- ja opetuspalvelut ovat korkeatasoisia, vetovoimaisia ja kilpailukykyisiä			Oppimista tukevat laadukkaat ja monipuoliset oppimisympäristöt Arvioidaan ja uudistetaan palveluja asiakaslähtöisesti		
Tavoite	Kuvaus keinoista tavoitteen saavuttamiseksi <i>Vastuu- ja yhteistyötahot</i>	Mittari tavoitteen toteutumisen seurantaan	Tavoitetaso	Resurssitarve	Tavoitetta tukevat hankkeet
Osaava henkilöstö mahdollistaa laadukkaan opetuksen sekä kasvu- ja oppimisympäristön oppilaalle	Jatketaan uuden opetus suunnitelman laadintaprosessia Oppilaat ja huoltajat sekä muut sidosryhmät aktiivisesti mukana ops-prosessissa <i>Tulosaluejohtaja, OPS-koordinaattori</i>	Prosessin eteneminen aikataulun mukaisesti	Uusi ops käytössä 2016 syksyllä	1 henkilöresurssi ym. korvaukset 100 000 euroa	
Suunnitellaan modernit oppimisympäristöt rakennettaviin kouluihin ja peruskorjauskohteisiin	Aktiivinen osallistuminen suunnitteluun ja toteutukseen <i>Tilapalvelut ja tulosalue</i>	Prosessin eteneminen	Oppimisympäristöt tukevat lapsen oppimista, <i>kasvua ja kehitystä</i>		

Strategisen sopimuksen kaupunginhallitukseen nähden sitova tavoite			Tulosalueen keskeiset strategisen sopimuksen toimenpiteet		
2.2.2 Palveluverkko mahdollistaa tehokkaan palvelutuotannon			Palveluverkon jatkuva arviointi suhteessa kysyntään ja tarpeeseen sekä tarvittavien muutosten toteuttaminen Tilankäytön tehostaminen Säästetään käyttöenergiaa		
Tavoite	Kuvaus keinoista tavoitteen saavuttamiseksi <i>Vastuu- ja yhteistyötahot</i>	Mittari tavoitteen toteutumisen seurantaan	Tavoitetaso	Resurssitarve	Tavoitetta tukevat hankkeet
Perusopetuksen kouluverkon arvioinnin pohjalta tehdään päätökset	Toimeenpanon valmistelu <i>Tilapalvelut, Tilakeskus, tulosalueet</i>	Tehdyt päätökset	Päätökset valmiit	Ei lisäresurssitarvetta	

Strategisen sopimuksen kaupunginhallitukseen nähden sitova tavoite			Tulosalueen keskeiset strategisen sopimuksen toimenpiteet		
2.2.3 Lasten ja oppijoiden hyvinvointia lisätään kestäväällä tavalla			Ennaltaehkäisevää toimintaa kehitetään osana perustoimintaa yhteistyössä muiden tahojen kanssa Lisätään koulutuksellista tasa-arvoa, sivistystoimiala toimii tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden pilottikohteena Koulu- ja opiskelumatkoihin sekä saattoliikenteeseen liittyvän liikkumishjeistuksen laatiminen		
Tavoite	Kuvaus keinoista tavoitteen saavuttamiseksi	Mittari tavoitteen toteutumisen seurantaan	Tavoitetaso	Resurssitarve	Tavoitetta tukevat hankkeet
	Vastuu- ja yhteistyötahot				
Koulujen välisen tasa-arvon lisääminen	Kavennetaan koulujen välistä eroja ja tuetaan haasteellisessa toimintaympäristössä toimivia kouluja valtion erityisavustuksen myötä <i>Tulosaluejohtaja ja rehtorit</i>	Suunnitelman toteuttaminen	Suunniteltujen toimenpiteiden toteuttaminen	Saadut avustukset	
Koulussa erilaisuus on hyväksyttävää ja se on koulu yhteisön luonnollinen voimavara	Tasa-arvoa ylläpitäviä toimintakeinoja on käytössä kaikissa kouluissa <i>Rehtorit ja opettajat</i>	Kollegiaalinen itsearviointi	Jokainen kokee olevansa hyväksytty ja arvostettu		
Poikien ja tyttöjen äidinkielen osaamisen ero pienenee	Sukupuolten välistä äidinkielen arviointitulosten eroa perusopetuksessa kavennetaan tieto- ja viestintätekniikan (tvt) mahdollisuuksia hyödyntämällä.	äidinkielen arvosanakeskiarvot/tytöt/pojat/5. ja 8.lk	keskiarvoero pienenee tyttöjen ja poikien välillä	opettajien koulutus ja laite-/ohjelmistohankinnat	

	<i>Alueelliset pilottikoulut yhteistyötaho: TOP</i>				
--	---	--	--	--	--

Strategisen sopimuksen kaupunginhallitukseen nähden sitova tavoite			Tulosalueen keskeiset strategisen sopimuksen toimenpiteet		
2.2.4 Henkilöstön osaamista kehitetään			Osallistetaan henkilöstö palvelun ja organisaation kehittämiseen Henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen arjessa Henkilöstöresurssit kohdennetaan ydinprosesseihin		
Tavoite	Kuvaus keinoista tavoitteen saavuttamiseksi <i>Vastuu- ja yhteistyötahot</i>	Mittari tavoitteen toteutumisen seurantaan	Tavoitetaso	Resurssitarve	Tavoitetta tukevat hankkeet
Varmistetaan henkilökunnan riittävä täydennyskoulutus	Täydennyskoulutus suunnitelman laatiminen ja toteuttaminen <i>Suunnittelu- ja kehittämisyksikkö sekä tulosaluejohtaja että rehtorit</i>	Täydennyskoulutusseuranta	Suunnitelma toteutuu ja se vastaa osaamiskartoituksissa esille nousseisiin tarpeisiin	Sijaiskustannukset koulutuskustannukset	
Osaamisen kehittämisen malli käytössä	Noudatetaan kaupunkitason suunnitelmaa <i>Suunnittelu- ja kehittämisyksikkö sekä tulosaluejohtaja että rehtorit</i>	Mallin toteutuminen	Malli laadittu ja toteutuu		